

tualitzar sobre el que considera contradictori o no del tot acurat.

L'itinerari intel·lectual del qual parteix l'assagista descriu un primer Cirici Pellicer fortament imbuït per un cristianisme d'arrel vitalista, que va anar abandonant en una segona etapa a partir dels anys cinquanta. És aquesta l'època en què va prendre un major contacte amb la publicitat i el disseny industrial i s'interessà per l'art com a producte social, amb influències marxistes, del món de la sociologia i de la semiòtica. Ja en el context del triomf de la postmodernitat, Cirici va qüestionar la idea d'un art autònom i tancat en si mateix i que viu d'esquena a la societat,

Selles no tan sols ens acostava a la coneixença d'una de les figures preeminents de l'artigrafia catalana, sinó que també ens convidava a esfondrar els murs que constrenyen el coneixement de la memòria pròxima i ens incita a obrir finestres al pensament crític.

Actualment Narcís Selles està treballant en la selecció d'un seguit d'articles d'Alexandre Cirici Pellicer que l'editorial Afers publicarà en un llibre de caire antològic abans de final d'any. El criteri adoptat a l'hora d'escollir un total de trenta-cinc escrits publicats en diferents tribunes entre

1946 i 1982 obeeix a la voluntat de donar una visió panoràmica dels diferents temes tractats per l'autor. El lector hi trobarà d'una banda textos al voltant d'aspectes ideològics i de pensament, i de l'altra articles de caire assagístic sobre pràctiques i manifestacions estètiques o que tracten aspectes concrets de la realitat historicoartística.

Magdala Perpinyà



Un català a la cort dels tsars

ZUCCHITELLO GILIOLI, Mario.

Un català a la cort dels tsars: Antoni Colombí Payet, comerciant i primer Cònsol General d'Espanya a Rússia (Tossa 1749 – Sant Petersburg 1811).

Quaderns de Divulgació Històrica, núm. 3. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya. Barcelona. 2007. 430 pàgines.

El 2003, quan estava enllestit el llibre *De la Mediterrània a l'Atlàntic. Navegació i comerç a Tossa (1759-1814)*, Mario Zucchitello va localitzar les primeres referències documentals d'un actiu comerciant tossenc, que ha acabat protagonitzant la seva següent publicació.

La dilatada trajectòria d'aquest historiador d'origen italià establert a Tossa el 1959 no havia arribat mai a tocar un gènere com el biogràfic, que

requereix d'una perspectiva i un esforç intel·lectual molt més grans que els reptes plantejats amb les monografies històriques que havia publicat anteriorment. L'axioma que com més gran és el repte millor és el resultat s'ha complert novament en aquesta ocasió.

El llibre que ha publicat la Subdirecció General d'Arxius de la Generalitat és la biografia del tossenc més il·lustre de tots els temps, del qual paradoxalment no es tenia cap memòria al seu poble natal, però és també la història d'un català universal, que des del seu origen humil va arribar a les altes esferes dels poders polítics i econòmics d'Espanya i d'Europa, gràcies a una habilitat comercial que el va portar de ben jove a una emergent ciutat nord-europea, com era Sant Petersburg a final del segle XVIII, llavors capital de la Rússia imperial.

Dono testimoni de l'esforç de l'autor a l'hora de recórrer diversos arxius d'aquí i de fora per poder arribar a reconstruir una trajectòria –que aconseguir desgranar en la major part dels seus aspectes– els entrellats de la qual expliquen el periple vital de Colombí. Per aconseguir-ho ha fet una ingent recerca i ha disposat de l'ajut de molts amics que han viscut igual

que ell l'emoció de la descoberta de la identitat d'un desconegut.

Aquestes amistats li han permès obtenir valuoses informacions provinents d'Argentina, Itàlia i Rússia que han ajudat a vertebrar molt millor un perfil que es presumia inabastable per la seva internacionalitat. Només cal veure els arbres genealògics que s'adjunten al final del llibre per comprovar com la descendència del biografiat s'escampa arreu del món.

El personatge va marxar jove de Catalunya, i només hi va tornar en un parell d'ocasions per resoldre qüestions familiars. Establert a Sant Petersburg, va entrar en contacte amb importants negociants i financers de l'època, que el van portar a ser corresponsal del Banco Nacional de San Carlos, precedent del Banc d'Espanya. Va disposar de bons contactes a la cort espanyola, com el duc de Floridablanca, Godoy o la duquessa d'Osuna, i va reeixir en la seva aventura comercial a la capital de l'imperi rus, primer introduït de la mà del comerciant Francesc de Milans, i més tard amb la protecció del comte Aleksandr Vorontsov i l'amistat del duc de Serracapriola, ministre plenipotenciari del regne de Nàpols a la cort dels

tsars. Allà va tractar diversos tsars i tsarines, i pels mèrits de la seva activitat a favor d'Espanya va acabar obtenint el reconeixement de Carles III, que el 1785 el va nomenar primer cònsol general d'Espanya a Rússia. Es va casar amb una noble alemanya d'ascendència aristocràtica anglesa. Sempre a Sant Petersburg, va protagonitzar en primera línia la diplomàcia espanyola en contra de Napoleó. En vida va obtenir amplis reconeixements, i a la seva mort Ferran VII va conce-

dir el títol de comtessa de Colombí a la seva filla, títol que encara avui porta la seva descendència. Poc després, el seu germà el va succeir en el càrrec diplomàtic, tot i que la família ben aviat es va traslladar a la ciutat alemanya de Friburg, a l'estat federat de Baden, on es van fer construir un palau que avui és la seu d'un dels museus més importants de la ciutat.

Reconstruir pas a pas la trajectòria del personatge i alguns aspectes de la seva descendència ha

resultat apassionant per als qui ho hem viscut de prop. L'experiència ha estat un exemple de mestratge, de superació de les dificultats, de curiositat inacabable, i d'il·lusió per vèncer tots els inconvenients, distància inclosa. Haig de confessar que no em vaig poder resistir a visitar com a simple turista algun dels indrets per on va passar Colombí a Sant Petersburg, i que el seu esperit permetia endinsar-se molt més en el gaudi d'aquesta magnífica ciutat europea, amb moltes més

similituds amb el nostre país de les que *a priori* podríem pensar. Això mateix és el que va destacar el successor de Colombí en el càrrec, Francisco Pascual de la Parte, actual cònsol general d'Espanya a Sant Petersburg, que ha prologat el llibre i que va tenir la disponibilitat de venir a presidir l'acte de la seva presentació a Tossa el gener de 2008, la qual cosa va atorgar major rellevància a l'acte.

David Moré Aguirre

diversos títols publicats

Quaderns
de la Revista de Girona
l'enciclopèdia popular de les comarques de Girona

Diputació de Girona Fundació Caixa Girona